

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2 C "GLAS NARODA"
PO POSTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvornih sobot,
nedelj in praznikov).
Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 144 — Stev. 144

NEW YORK, THURSDAY, JULY 24, 1941 — ČETRTEK, 24. JULIJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NEMŠKA OFENZIVA VSTAVLJENA

NEVTRALNI VOJAŠKI OPAZOVALCI SO MNENJA, DA RUSKEGA OPORA NI MOGOČE TAKO HITRO UNIČITI. — RUSKA STRATEGIKA NI BILA BRANITI POLJSKE ALI BESARABIJE. — PRAVI BOJI SO SE SELI PRICELI.

Nemški glavni stan naznaja, da so Rusi vrgli velika ojačenja v "največjo in najbolj krvavo" bitko ter so zadržali nemško prodiranje proti Leningradu in Moskvi. Sploh so zadnje čase poročila nemškega poveljstva zelo kratka ter navadno samo pravijo, da operacija poteka "po načrtu."

Najhujši boji se bijejo okoli Smolenska, kjer se po nemškem zatrditvah nahajajo močni ruski oddelki v pasti, toda Rusi se silovito branijo in se skušajo prebiti skozi nemški oklep.

Rusko poročilo, ki je prišlo v Bern v Švici, pravi, da so bili Nemci po šestih dnevih krvavih bojov vstavljeni na vseh frontah. Posebno okoli Smolenska so zadevi Nemci na tak odpor, da so morali vstaviti svoje prodiranje proti Moskvi in so bili prisiljeni premeniti svoj bojni načrt in so se celo že pripravili "na obrambo".

Četudi ni mogoče dobiti prave slike o bojih, vendar se more iz poročil sklepati, da je nemško prodiranje doseglo svoj višek, da sedaj ponehuje in da se vojna sreča obrača na rusko stran.

V severnem delu fronte Nemci še niso prekorčili Dnjepra. Nekaj uspeha so Nemci dosegli v okolici Žitomira. Pri prodiranju proti Kijevu so Rusi uničili nemški mehanizirani polk pri Orheju.

Finci baje napredujejo

Finski glavni vojaški stan poroča, da Finci stalno potiskajo nazaj rusko armado proti Belemu morju in skozi pragozde divje pokrajine.

V Viena provinci, 80 milj od finske meje, je ozračje polno dima, kajti Rusi so pri svojem umiku zažgali obsežne gozdo-ve in vasi.

Sovjetska Rusija in jugoslovanska vlada

Iz Londona poročajo, dne 18. julija: — Danes je bila tu-keaj v ruskem poslanstvu podpisana pogodba med Čehoslovaško zamejno vlado in ruskim odposlanecem, ter se s tem upostavljajo popolnoma normalni odnosi med dvema zavezniškima deželama. Takoj se bodo postavili tudi diplomatski zastopniki, a v Rusiji pa bodo organizirane neodvisne čehoslovaške vojske enote, pod poveljstvom čehoslovških generalov.

Vlada Vel. Britanije je tudi uradno naznanila zamejni vlad-či Čehoslovaške, da ji je podelila popolno priznanje. Imenovani so tudi poslanci obeh strani.

V poučenih polit. krogih se trdi, da bodo skoro uspešno zaključena tudi pogajanja med Jugoslavijo in sovjetsko Rusijo, za medsebojno popolno priznanje, upostavitve diplomatskih odnosov in morda celo za osnovanje jugoslovanskih

Cesta, po kateri se Rusi umikajo, je kot ozka gozdna pot in je vsa podminirana. Finski vojaški inženirji odkopujejo mine in jih polagajo ob stran poti. Rusi so se utrdili po skalah nad rekami in jezeri ter na važnejše kraje postavili topove in strojnice. Finci pa so z motornimi čolni v dolgih ovankih prevzeli jezera in reke in Rusi so se morali umakniti, da jim Finci ne bi prišli za hrbet. Pri nekem nenadnem napadu so Finci uničili cel ruski polk.

Druga nemška ofenziva pojema

Nek angleški strategist pravi, da je druga nemška velika ofenziva izrabila vso svojo silo in so jo Rusi popolnoma vstavili. Nemcem se mora priznati, da so dosegli precejšnje uspehe v svojem prodiranju proti Smolensku, ki se nahaja 230 milj od Moskve, in proti Kijevu, toda Rusi so dobili velika ojačenja in Nemci so bili vstavljeni.

Prva nemška ofenziva je trajala dva tedna, nato so morali prenehati, da razpostavi-jo svoje armade za novo ofenzivo.

Nevtralni vojaški opazovalci so prepričani, da ruskega odpora ni mogoče zdrobiti v osemih tednih, kot so Nemci zatrdjevali. Poročevalec tudi pravi, da se rusko vojaško poveljstvo ni nikdar odločilo braniti pridobljena ozemlja, kot je Poljska in Besarabija. Dalje pravi poročevalec, da imajo Rusi na svoji zapadni fronti 300 divizij, od katerih pa jih 200 divizij še ni šlo v ogenj. Na Daljnem istoku v Sibiriji pa imajo Rusi 50 divizij z 2000 tanki in 1500 aeroplani.

FRANCIJA UGODILA JAPONSKI

Japonsko je stavila nekaj zelo važnih zahtev Franciji z ozirom na njeno posest Indokino. Vršila so se pogajanja, ki so bila večeraj končana in kar je bilo pričakovati, se je zgodilo: Francija je ugodila vsem japonskim zahtevam, namreč dovolila ji je najvažnejše kraje, da jih zasede japonska armada in da Japonci popolnoma kontrolirajo celo Indokino. Toda iz Vahyja prihaja zagotovilo, da bo Japonska spoštovala teritorialno neodvisnost francoske posesti.

Bolgarska ministra pri papežu

Papež je sprejel v avdienci bolgarskega ministrskega predsednika Bogdana Filova in vsrnjega ministra Ivana Popova.

vojnih enot v Rusiji. Ta pogajanja so se začela na željo sovjetske Rusije. "J.K."

NOVA STRAŽA ZA AMER. POSLANIŠTVO

Ameriški mornariški vojaki so prišli v London, da mesto angleških vojakov stražijo ameriško poslanništvo.

WELLS PRIPOROČA NOVO LIGO NARODOV

Novo ustanova bi morala biti dovolj močna, da bi izvedla razorožitev. — Svobodni in svobodoljubeci narodi naj se že zdaj pripravljajo.

Ob polaganju temeljnega kamna za novo poslopje norveškega poslanništva v Washingtonu je imel slavnostni govor ameriški državni podtajnik Sumner Welles.

Dejal je, da bo treba ustanoviti novo Ligo narodov, ki bo dovolj močna, da bo izvedla splošno razorožitev, istočasno pa tudi omogočila vsem narodom dostop do naravnih zemeljskih zakladov. To naj bi po njegovem mnenju tvorilo temelj bodočega svetovnega mira. Vsi, ki jim je pri srcu usoda človeštva, naj bi delali v smeri proti temu cilju. Onin, ki žrtvujejo srečo človeštva svoji lakomnosti po oblasti in po blagu, je Welles napovedal odločilen poraz ter pozval vse svobodne in svobodoljubce naroda, naj se že zdaj duhovno pripravijo na boljše čase.

Diplomatski krogi so sprejeli Wellesovo izjavo z največjim zanimanjem. Po njihovem mnenju je to najboljša pojasnitev bodoče ameriške mirovne politike.

O stari Ligi narodov je rekel Welles, da je postala deloma žrtev slepe sebičnosti, predvsem pa njena zahteva, da mora ostati vse tako kot je odločila versailleska mirovna pogodba. K njenemu izjalovljenju so mnogo pripomogle tudi države, ki so dajale vedno prednost svojim gospodarskim interesom.

Ligi narodov ni bilo nikdar mogoče nastopiti kot gibko oročje pravičnejših preureditev v življenju narodov, kot so jih zahtevale okoliščine in čas. Ta možnost se bo pa nudila, ko bodo narodi obnovljali nadvlado pravice in reda.

— Eno je gotovo: Odprava ofenzivnega ter omejitve defenzivnega oboroževanja in vojne produkcije bo mogoča le v slučaju, če bodo vse odredbe

glede razorožitve strogo nadzorovane. Brez vpoštevanja gospodarske enakopravnosti vseh narodov ni noben trajni mir mogoč. Dokler bodo naravni zakladi, o katerih so odvisni vsi narodi, monopol poedinega naroda ali poedinne vlade, ne more biti govora o kakem miru, temelječem na pravičnosti. Po mojem mnenju bodo narodi nedvomno spet skušali vresničiti ideal društva narodov, katero bo vsem zajamčilo svobodo, srečo in varnost.

Po Wellesovem zatrdilu je zahteva po varnosti v središču vseh, pa naj bo to varnost pred bombardiranjem iz zraka, vojnim opustošenjem, varnost pred pomanjkanjem, boleznijo in lakoto.

Oljni konservator za New York

Newyonski governor Lehman je imenoval avtnege komisarja Mealeyja za državnega oljnega konservatorja. Mealey bo kmalu sestavil odredbe za zmanjšanje avtnege prometa, da bo mogoče privediti čimveč olja in gazolina. Sodeloval bo z notranjim tajnikom Ickesom, ki ga je predsednik Roosevelt imenoval za obrambnega oljnega koordinatorja.

Delavci nočejo počitnic

Generalni ravnatelj Honde Engineering Corp. v Buffalo, N. Y., je izjavil, da ima njegovo podjetje nad dva tisoč delavcev, ki so se pa skoro vsi prostovoljno odpovedali počitnicam, da ne bo zaostala produkcija za obrambo dežele. — Kompanija jim bo vsled tega dala namesto počitnic dvojno tedensko plačo.

Honde Corporation izdeluje dele za letala.

Prispevanje aluminija

Aluminij darujejo v vseh mogočih oblikah in izdelkih. — Oblasti upajo nabrati štirideset milijonov funtov te prepotrebne kovine. — Kampanja se vrši po vsej deželi.

Aluminij je ena najpotrebnejših kovin za izdelovanje aeroplanov. Ker grafi vojna industrija tisoče in tisoče letal, je umevno, da so začele zaloge kopneti in je nevarnost, da bodo v doglednem času povsem pošle.

Vlada se je vsled tega obrnila na prebivalstvo, naj daruje stare aluminijaste lonce, poneve in druge aluminijaste predmete, ki jih lahko pogreša.

Poziv je dobil nepričakovan odmev. Če bodo ljudje še nekaj časa tako izdatno darovali, upajo oblasti nabrati na ta način najmanj štirideset milijonov funtov aluminija.

Kolekcionarje so prevzele razne organizacije, pa tudi posamezne občine. Ljudje odnašajo predmete iz aluminija v posebna zbirališča, po katerih mestih pa vozijo tudi od hiše do hiše trucki, in ljudje mečeje vanje aluminijaste poneve, škatle, zastarele okraske ter stotine in stotine drugih najrazličnejših predmetov.

V New Yorku je nekdo da-

roval aluminijaste dele sestreljenega nemškega letala. V Philadelphiji je podarila neka ženka zbirko aluminijastih gramofonskih plošč, v Clevelandu pa dobi vsak otrok, ki prinese aluminijasto posodo, porcijo sladoleda, ki ga brezplačno prispeva neka tovarna.

Ženskam, ki si bodo hotele ogledati konci tega tedna velike žogometne tekme v St. Louisu, ne bo treba plačati vstopnine v denarju. Kot vstopnina bo zadostoval kakšen aluminijast predmet.

V mestu Lubbock, Texas, je pred mestno hišo velika Hitlerjeva slika. Kdor si jo hoče od blizu ogledati, mora vreči v poseben zaboj kaj iz aluminija.

Policija v Utica, N. Y., je podarila aluminijaste dele in gradnih strojev, zaplenjenih po raznih salonih in zabaviščih.

In tako se vrši po vsej deželi v tej ali oni obliki zbiranje te za vojno industrijo tako potrebne kovine.

KRUH SE NE SME PODRAŽITI

Zvezni administrator Leon Henderson, ki mu je poverjena kontrola nad cenami, je opozoril 250 vodilnih pekarn v deželi, naj pod nobenim pogojem ne podraže kruha.

Henderson priznava, da se je pšenica podražila in da so tudi drugi stroški narasli, kar pa še nikakor ni vzrok, da bi bil kruh dražji. Velepekarne naj zmanjšajo obratne stroške in naj omeje druge izdatke.

Nekatere pekarnne zavijajo štruce kruha v kričee-pisan papir ter obljublajo kupecem razne nagrade, kar je po Hendersonovem mnenju povsem brez potrebe. S preprostejšimi ovoji bi se dalo mnogo prihraniti.

Henderson tudi opozarja pekarnne, naj ne odpuščajo delavcev v namenu, da bi zmanjšali stroške.

Za 88 milijonov dolarjev tankov

Vojni department je naročil pri Chryslerjevi korporaciji v Detroitu za 75 milijonov dolarjev tankov, pri neki drugi tovarni pa za 13 milijonov dolarjev. Skupni vojni kontrakt, oddani v teknu enega dne, predstavlja vrednost 150 milijonov.

Primorski rojak govori svojim bratom

Dne 12. julija je govoril po radio postaji WRUL in WB UW po kratkih valovih v Bostonu, Mass., svojim primorskim rojakom onstran morja poznani slovenski javni delavec dr. Vladimir Ribar, Svetnik jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu. Namen je bil objektivno objasniti problem, ki je danes eden od najvažnejših problemov naših bratov Slovencev, ki so podjarmljeni v Italiji. Ne postoji danes noben zmožnejši tolmáč tega problema od dr. Vladimira Ribara, in omeniti je treba, da je on sin našega velikega tržaškega rodoljuba in narodnega voditelja, pokojnega dr. Otokarja Ribara.

"Moji dragi primorski rojaki! — Danes se obračam do Vas kot sin našega solnčnega Primorja, ter Vam pošiljam pozdrave vseh Jugoslovancev iz velike demokratične Amerike, ki niso niti za en trenutek prenehali upati, da pride dan vaš in naše svobode in združitve z drugimi brati Slovenci, Srbi in Hrvatji v močno in svobodno Jugoslavijo.

"Mi vsi, ki smo morali svoj čas zapustiti Julijsko Krajino in se preseliti v svobodno Jugoslavijo, mi vsi smo si postavili kot nalogo, da bode naše življensko delo posvečeno našim zaslužnjim rojakom ter jim pomagamo, kolikor je bilo v danih razmerah mogoče. Našli smo vsepovsod v Jugoslaviji razumevanje in veliko ljubezen, ki so jo naši svobodni rojaki gojili za vas in za našo zaslužnjeno Krajino. Posamezne vlade so poskušale oja-

šati breme, ki vas je težilo, pregovarjajoč z neusmiljenim tlačiteljem in vekovnim sovražnikom našega naroda, s fašistično Italijo Mussolinija. Toda vse obljube in zatirjanja so ostala le prazne besede in neizpolnjena prevzeta obveznost. Musolini se ni nikdar pokazal kot dobro hoteti prijatelj, a njegova fašistična družal je samo zatirala in ubijala, kar je bilo slovenskega, ter naseljevala tujerodce na naših tleh, kjer je stoletja in stoletja prebival in se trudil naš rod. Abesinko in sedanjo vojno je ta Hitlerjev Gauleiter izkoristil, da je pošiljal naš narod iz Primorja v najhujše sektorje bojišča, samo da naše ljudi iztrobi in uniči. Tudi jih je naseljeval v takšnih krajih, kjer sta jih bolezen in nezdravo podnebje decimirala. In sedaj ta isti rimski pajac obljubuje takozvani Ljubljanski Provinciji, da se bodo čujal njen posebni nacionalni značaj in naša kultura. Ali ni to največja ironija, da ta gospod, ki se mora ravnati po komandi iz Berlina, ki je središče boja za uničenje vsega, kar je slovenskega, da ravno ta gospod sedaj obljubuje neko vrsto kulturne avtonomije okrnjenega slovenskega otočiča. Ravno mi Primorci najbolj vemo, koliko so vredne italijanske obljube, ki smo na svoji lastni koži najbolj občutili, koliko "dobrot" nam je narodnem pogledu dala ta toliko slavljena Mussolinijeva civilizacija in kultura. Celotna naša Primorje je ostalo brez ene same slovenske šole, vse naše nacionalne in kulturne institucije so bile uničene, a naše

zadruga in druge ekonomske organizacije so bile po fašističnih metodah "nacionalizirane." A to vse pod pretežno višjega državnega interesa in tako zvane višje kulture. In po vseh teh izkustvih naj Slovenici še verujejo Gaulajterju Mussoliniju, da bo čujal nacionalno posebnost nove province? In vam jeli znano kakšna je ta provinca? Ta provinca je le mali košček naše Slovenije, kajti po ukazih iz Berlina fašistični vodja se je moral umakniti iz že zasedenih krajev, da bi prepustil večji del našega naroda izprosnemu in sadističnemu sovražniku današnje civilizacije, hnuškemu poglavarju Hitlerju.

"Triindvajset let že trpi naš narod v Julijski Krajini, vedno upajoč, da pride dan, ko se odpró vrata njegove ječe in da bode tudi on deležen onega, kar vsakemu narodu po božjem in naravnem pravu pripada, to je njegova svoboda. In kakor je leta 1914. srbska vlada v Nišu celemu svetu objavila, da se srbska vojska bori za svobodo vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, tako je tudi danes jugoslovanska vlada potom svojega predsednika, gospođa generala Dušana Simovića izjavila, da so cilji naše borbe ne samo vstajenje dose-danje Jugoslavije, ampak tudi osvoboditev in zedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev iz Istre, Trsta in Gorice, naših bratov iz Gorotana, Zadra itd., da bode obnovljena Jugoslavija pravi in čini dom celega našega naroda."

Dalje na 3. strani.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavens Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. - Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6. - Advertisement on Agreement.

Za celo leto veča list za Ameriko in Kanado \$6. -; za pol leta \$3. -; za štiri leta \$15. - Za New York za celo leto \$7. -; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7. -; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 2-1242

ROOSEVELTOVA POSLANICA

Ameriški kongres ima pravico odločiti, če naj se mladi možje po enoletni vojaški službi vrnejo v civilno življenje ali naj ostanejo še naprej v armadi.

Enoletna vojaška služba je bila odredena s pridržkom, da ima predsednik pravico to službo podaljšati, ako kongres izjavi, da so narodni interesi v nevarnosti. V posebni poslanici, ki jo je postal predsednik v ponedeljek kongresu, je vsebovana ta zahteva.

Kongres mora priti predvsem na jasno, če so ameriški narodni interesi tako zelo ali pa še bolj ogroženi kot so bili lani ob uvedbi obvezne vojaške službe. Predsednik Roosevelt je prepričan, da je danes nevarnost brezprimerno večja kot je bila pred letom dni ter da se nahaja dežela v nujnostnem položaju.

Predsednikova poslanica ne navaja pomenih podrobnosti in ni znano, koliko so posameznim kongresnikom znani vnašje politični razvoji. Istotako tudi ne more nihče zagotovo trditi, v kakšni meri se splošna ameriška javnost zaveda ogroženja narodnih interesov. Baš zaradi tega je bila poverjena vsa odgovornost kongresu.

Razpoloženje ameriške armade bi ne moglo nič bolj škodovati kot če bi se začele z vprašanjem glede podaljšanja službene dobe žogati posamezne politične skupine in če bi bila njega rešitev odvisna od debate med "vojniki ščuvači" in "isolationisti".

Naj se odloči tako ali tako - sleherni, ki se bo udeleževal parlamentarne borbe, naj bi se zavedal, da čakajo deželo še težki dnevi in da je treba strniti vse moči.

Mladim ljudem, ki so zapustili svoje delo in svoje družine, da služijo domovini, je kongres dolžan izključno le s stališča narodnega interesa razpravljati o vprašanju, če naj še nadalje ostanejo pod zastavo ali ne.

Če jim bo dal kongres dober vzgled, bodo ameriški vojakji nedvomno storili svojo dolžnost.

"AID BRITISH LABOR"

Nikjer na svetu ni delavsko gibanje doseglo takih uspehov kakor v Angliji. Vpliv angleške delavske stranke in strokovnih organizacij je opaziti vsepovsodi: v neustrašnem vzdržanju kolektivnih delavskih pogodb, v izboljšanju posredovanja med delavci in delodajalci, v pogodbeni zvestobi strokovnih organizacij, v zmognosti delavskih voditeljev in v državniški spretnosti delavskih voditeljev.

Z ozirom na vse to so posvečeni sedanji dnevi v Ameriki geslu: "Aid British Labor!" Vseposvod se vrše skupščine, govori in predavanja.

Pobudo tem svečanostim je dal "American Labor Committee to Aid British Labor", ki mu predsedujeta William Green in Matthew Woll, izvršna uradnika Ameriške delavske federacije.

Pod pokroviteljstvom tega odbora je govoril te dni Wendell Willkie, ki je pri zadnjih volitvah na republikanskem listu kandidiral za predsednika.

Izredno značilne so naslednje njegove besede:

- Svobodno delavstvo more uspevati izključno le v svobodni demokraciji. V slučaju nazijske zmage bi bilo organizirano delavstvo najbolj prizadeto. Vsem pridobitvam zadnjih petdesetih let in silnemu napredku, dosežene mi v zadnjih osmih letih, bi odklenalo. Svobodni delavec bi postal suženj, postal bi del črede, ki bi jo z bičji gonili na delo diktatorski priganjanci. Delavec bi ne smel ničesar odločevati o pomenu, smotru in razdelitvi delavskih produktov.

Zivila so se znatno podražila

Urad za delavsko statistiko poroča da se je cena živil, ki jih potrebuje družina z zmeranim zaslužkom, povečala izza izbruha vojne za celih petnajst odstotkov.

V prvih dveh tednih meseca julija so se živila podražila za en procent, v zadnjih dveh tednih junija pa za poldrugi procent.

Draginje povzročajo povečani nakupi, sezijsko delo, veliki nakupi za armado in špekulatorji, ki skušajo nagrmaditi velik dobček.

Meseca julija se je podražilo zelje skoro za devet odstotkov, za 1-2 odstotkov se je podražilo prasiže meso, mast, oranžje, kava, mleko, jajca, fižol, špeh in bela moka.

Med življenske potrebščine obali,

spada tudi obleka, obutev in stanarina. Vse to se je podražilo za pet do deset odstotkov.

Res je, da so plače nekoliko višje, toda če bo draginja tako naraščala, je plače ne bodo moglo dohajati.

Pomorščaki nameravajo zaštrajkati

Šest toč članov unije pomorščakov ob pacifični obali bo zaštrajkalo, če bodo oblasti še nadalje najemale tuje mornarje za danske ladje, ki jih je pred kratkim prevzela ameriška vlada.

Unija je zelo vplivna in pripada Ameriški delavski federaciji.

Predsednik unije, Harry Lundenberg, je rekel: - Če bomo zaštrajkali, bo zastalo vse parobrodstvo ob zapadni obali.

Newyorški odmevi

FRANK KERŽE

Slovani. Poldrugi tisoč let smo tukaj, ne peščica, ampak največji narod med vsemi belimi plemeni. Poldrugi tisoč let smo trpeli, borili se, varovali, krvaveli - največkrat za druge in kaj smo kdaj dobili za to?

V Evropo so prihajali narodi iz Azije drug za drugim. Prva so bila romanska plemena, druga gemmanska in tretja slovanska. Romani so se umikali vedno bolj proti zapadu pred novimi navalami in se ustanovili po Italiji, Franciji, Španiji in Portugalski. Germani so zavzeli prostore srednje Evrope, koder jih vidimo še danes. Slovani so prišli zadnji - v petem stoletju po Kristu in takorekoč zaprli velika vrata od vzhoda na zahod za vse čase.

Mi smo stali na strani poldrugi tisoč let. Romani in Germani so bili lepo na varnem, zakaj stražili so jih Slovani. Lahko so se razvijali v miru in dosegli visoke stopnje civilizacije.

Ko je ponehal pritisk od vzhoda, so prišli novi sovražniki od juga. Turki so zavzeli Balkan in vstanovili tam svoje veliko cesarstvo. Vpadali so v Evropo, to se pravi v naše jugoslovanske kraje leto za letom. Niso bili ti vpadi redne velike vojne, ampak največkrat krvelja, ki so pridrevela, kakor vihar, požgala vse, opustoševala, kar so mogla. Kor je dosegel turški meč, ga ni bilo več nihč živimi. Priznavašali so samo krepkim in zdravim dečkom, katere so odpeljali s seboj in vzgajali iz njih janičarje, ki so bili najstrašnejša vojaška skupina. Če je bil Turak brez sreča, potem bi morali roči o janičarju, da so bili stokrat slabši in krveljnejši. Zato ni nič čudnega, da ima naš narod pregovor: poturica je hujši od Turka.

In tako je šlo dolga stoletja vse do leta 1876, ki se je prvič začelo krhati veliko otomansko cesarstvo in na severnih mejah so začeli vstajati do tedaj skoraj nepoznani narodi: Srbi in Bolgari.

Kaj smo dobili Slovani od Evrope za to, da smo jo stražili poldrugi tisoč let? Natančno tisto, kar dobivamo danes: ne hvaležnost in preziranje. Od katerega gusarskega narodača s par milijoni na severu se piše dan za dnem - o Slovanih se ni pisalo nikdar dosti. In še, kar se je, jebilo samo poniževanje.

- Pa to ni treba, da vam citiram zgodovino. Kdor ima dober spomin, bo vedel vsaj nekaj iz stotine člankov, kakšno stališče je zavzemalo svetovno časopisje napram Slovonom. Kdor pa nima spomina, naj malo prebrska časopisje zadnjega pol leta. Rusija - gnjila, divja, krvava, ki bo razpadla, ko se prikaže prvi nemški tank.

Rusija Lenina in Stalina - krvave roke, morilec tisočih zatiralci, izkorčovalci, izkratki: če nima hudic še vseh trikev za mučenje ubogih duš na svoji zanki, naj pošlje svojo staro mater v Rusijo, pa bo prinesla čisto nove tehnike in pripomočke.

Ruska armada? Ha, to je številni ljudi brez vsake moči. Ena patuljica s frajtarjem na čelu pa bo vsaj bežalo.

Kdo naj pa vodi Rusijo? Generali in admirale so potokli in z njimi na tisoče civilistov. Kaj ni to žalostno za vse - petokolonoc, Hitlerjevec, protivojnaše, in podobne skupine? Zeloščno in pretresljivo zato, ker sedanes nič ne sliši o kakih petih koloni v Rusiji. Je enostavno ni! Zanimivo zanimivo!

Če je svetovno časopisje pisalo tako, ali moremo zamisliti našim domaćim pripadnikom, če so pozabili, da so Slovani? Če so izgubili v sebi največji dar, kar ga more imeti kak narod: čista slovanska skupnost? Na stotine člankov in vesti sem bral - ne mislim tujejezičnega časopisja, ker od tam vem, kaj imam pričakovati - mislim v naših slovanskih listih, ki so imeli za Rusijo samo pest blata. Kaj drugi pišejo, to me ne briga dosti. Vem, kaj imam pričakovati od njih. Ampak da naši ljudje padejo v norost svetovne jurnalistike, to mi ni šlo nikdar v glavo. Zakaj moje stališče je bilo od nekdaj eno: Slovani smo z vsem dobrim in slabim, brez katerega ni noben narod na svetu. In če smo Slovani, moramo slovansko misliti. Kar je dobroga, to vzprejme lahko vsak. Kar je slabega, pa moremo vzprejeti le mi, Slovani, četudi s težkim srcem. Danes je tako - jutri bo drugače, zakaj svet se večno giblje. Iz najprimitivnejših le-nik je človeški napredek nastaval najlepše zlahkoma sadje. Toda - za vse je treba časa in prilike.

Besnična slovanska duša se veseli vsakega slovanskega napredka in trpi nad vsem, kar ni prav. Trpi - pravim in povdatjam - tiho trpi, brez gozobjanja v svet; taki in taki so ti in ti deli Slovanov. Za gnoj skrbe že drugi, ni treba, da ga

IZ PISARNE KRALJEVSKEGA POSLANIŠTVA v Washingtonu

RAZGLAS

Kraljevska jugoslovanska vlada v Londonu je odredila, da se takoj prijavijo vsi jugoslovanski državljani od osemnajsetega do štiridesetega leta starosti, ki žive v prekomorskih deželah.

Na podlagi te odredbe so pozvani vsi jugoslovanski državljani od osemnajsetega do štiridesetega leta starosti, ki žive v Združenih državah Amerike, da se takoj prijavijo pri prvem najbližjem jugoslovanskem konzulatu.

Prijave se lahko vrše po pošti ali osebno v konzulatu. Za slučaj, da se prijava pošlje potem pošte, je potrebno navesti sledeče podatke:

- 1) Krvino in družinsko ime in začetna črna očetovoga imena;
- 2) Mesno rojstva (vas, srez, banovina in vojni okraj) in leto rojstva;
- 3) Pókile v civilu;
- 4) Čin v vojski;
- 5) Katerega leta je služil kader in v katerem redu vojske;
- 6) Za katero službo v vojski je sposoben;
- 7) Vojni raspored;
- 8) Sedanji naslov.

Tisti, ki niso služili v vojski, naj izpuste podatke pod točko 4, 5, 6 in 7.

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

Narčite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

znasa na kup naš lasten brat. Čital sem dosti po prvi svetovni vojni, zmed petih ducatov člankov v svetovnem časopisju je bil komaj eden, ki je vsaj izkušal biti pravičen. Vse ti so večkrat spravljale človeku lase pokonci. A nikdar nisem prišel kumna ali gnolja, da bi ga vrget na slovanskega brata. Hudo je in slabo - a vsaka noč ima svoj dan.

Prišla je doždevna zveza z Hitlerjem. Ves svet je grmel - jaz sem se tolažil z mislijo: Rusi že vedo, kaj delajo. Vedeli so tedaj, ko so čistili petokolonoc med sabo in gotovo vedo zdaj, kaj je Hitler in koliko mu je verjeti.

Danes mi kljub groznim žrtvam in vojnišnjah silil smeh na usta.

Ne stejem tistim malih narodcev, ki so padali ko zrela tepke v Hitlerjevo naročje. Ampak stejem take, kakor so bili Francozje, ki so igrali vložo prisrčnih Benjaminov v vsem svetovnem časopisju.

Francoski vojak, hm, kje bi mu našel para na tem bojem svetu? Francozke trdnjave - tudi duša, ki se pokori nevidna za svoje grehe, bi ne mogla iz Nemčije v Francijo.

Hitler se je sukral tisti črni blek pod nočom in rekel: "V par tednih ni bilo ne francozke armade ne francozskih trdnjav. Anglezji so poskušali z ekspedicijo, katero je zrušil Hitler, predno je prišla kje do veljave."

Izkratka: vse je podrl, vse porušil. Evropa je njegova. Kdo ga bo ustavil, kdo mu za pri pot, ki ga vodi do vsega ostalega sveta? Kje je kak narod, kje sila, ki bi ga zaustavila in rekla: do tukaj in ne dalje!

Kje je? Rusija. Peti teden že teče, odkar je Hitler vstrelil največjega kozla, ki je kdaj živel na svetu. Napadel je Rusijo kljub vsem paktom in dogovorom. Napadel zato, ker je bil potlučen, kakor je potlučeno svetovno časopisje: samo drečni, pa se bo prevrnil ruski velikan.

Danes izkuša svetovno časopisje pobirati blato, ki so ga metali na Rusijo. Ne da bi imela kje kakoga prijatelja za dobro besedo - tega ne. A kljub temu prihaja po lahko izpoznavanje, da je bilo vse pisane proti Rusiji čisto navadna, prosta laž, kakoršne svet še ni videl.

V najbolj črni in obupni temi, kar je pomni zgodovina, imamo edini svetel žarek, kateri prinaša odkrčenje. In ta žarek je - Slovanstvo. Kerkor zid smo zapirali divje azijske narode, da niso mogli v Evropo in kakor zid zapira danes ruska armada Hitlerjev pohod v Rusijo tako, da gre vse narobe. Narobe Nemcem, ne Rusom.

To so trenutki, ko ima človek zadostne za svojo veliko vero v slovanstvo. Meni ni treba popravljati nič - kar sem kdaj pisal o tem ali onem delu slovanskih narodov, je bilo - če se ne bratsko, pa usmiljeno. Rekel sem zmiraj: družina, ki raznaša domače prepire in neprilike, ni dosti prida. Za velika navilja gnolja je vedno skr-

Peter Zgaga

"TRD BODI, MOŽ..."

II.

Nekaj vrstic sem prebral, in pred menoj se je odprla zalostna slika zakonskega življenja mladega dekleta, ki se je poročila za dvajset let starejšim zakrnjencom.

Ni ga vzela iz ljubezni, še manj iz potrebe, pač pa zato, ker se ji je zdelo, da ji bo boljše pri njem kot pa za par dotarjev čelati dolge ure v tovarni.

Ni bil strog in sirov z njo, pogrešala je pa ljubeznjivost in prijaznost. Pogrešala je torej tisto, česar ji mož pri najbolj volji ni mogel dati.

Potem so prišli sosede, oglašili so se zlobni ženski jeziki. Kjerkoli jo je kdo srečal, jo je ovrknil z zanikljivim pogledom, in nenekrat, stokrat, je slišala očitke, da se je starcu prodala.

Dokler je bila pri njem, mu je bila dobra žena. Z njegovega kamnitega obraza je skušala uganiti njegove želje, in četudi je bila uverjena, da mu je včasih vsregla, ni bila iz njegovih ust nobenega priznanja, nobenega odobritve v njegovem pogledu.

Naposled je začelo ključati v nji ter je priključalo do trdnega sklepa.

Nekega dne, ko je šel v mesto po opravljen, kar je le redkokdaj storil, je pobrala svojo borno imovino ter se odpeljala k svojim sorodnikom.

V teh desetih letih, odkar

belo svetovno časopisje.

Ni s tem rečeno, da sem kdaj odobraval, kar je bilo slabega ali nepravilnega ali kritičnega. Baš nasprotno: bolj me je bolelo ko druge. Ampak še nisem kljub temu nikdar vdirjal, da bi pripadal svoja navilja na kup svetovnega gnojnega kupa.

Svet nima nobene pravičnice mere. Na eni strani je visoka civilizacija s prestolom, odkoder se vse presoja. Na drugi strani so primitivna ljudstva, ki gredo z velikim trpljenjem skozi tisti proces, kakor so šla civilizovana pred stoletji. Pošten človek bi vzel jarda ali meter in z zgodovino vzogleda naroda, nepošten in sovražen pa jemlje mero z viska sedanje civilizacije.

In posledica! Bla-bla-bla - kakor smo ga navajeni v vsakdanjih plitkih listih. Hitler je naletel po dvestem divjanju na svoj prvi zid, katerega zna

(Nadaljevanje na 4. str.)

ISCEMO ZASTOPNIKE

NAJBOLJŠA TVRDKA SVOJE VESTE, KI POSLUJE V METROPOLSKEM OKROŽJU NEW YORKA IN V SEVERNEM DELU DRŽAVE NEW JERSEY, ŽELI VZETI V SLUŽBO VEC SLOVANSKO GOVOREČIH MOŽ IN ŽENA SICER JE PRODAJALNA SPOSOBNOST PRIPOROČLJIVA, PA NE NEOBHODNO POTREBNA. KAJTI V TEM BOSTE POLNOMA POUČENI, NATO BOSTE DELALI Z VEŠČIM URAĐNIKOM, ČEGAR NALOGA JE VPELJATI VAŠ NA TO POLJE TER VAM PREKREBTI PRILICNOST ZA PRVE PRODAJE. NE VPRASAJTE, AKO NIMATE AVTOMOBILA. V POUČENI NAVEDITE STAROST, NABODNOST, VERU, ALI STE POROCENI IN SVOJE DOSEDANJE ISKUŠNJE. VSI ODGOVORI BODO STROGO ZAUPNI. PISITE NA: C. H. B. OF GLAS NARODA, 216 W. 18th STREET, NEW YORK CITY.

Stoj! - me prime za roko. - Kar pusti, sem se premislil.

Dve solzi sta mu spolzeli po licu, in nikdar ne bom pozabil neznosti, ki jo je žil v svoje zadnje besede:

- Kar pusti tako kot je. Mogoče se bo pa še dobro zdelo, reči!

sta ločena, je mnogo gozivila. Tudi možke je dobobra spoznala: možke in svet. Nje ma ne taji. Čemu tudi? In zdaj je ozdravljena ter jo nekaj, samu ne ve kaj, spet vleče k nje-mu. Naj ji sporoči, če sine. Koga naj pros, da bo pisal na-mesto njega. Leta dni bo čakala odgovora, da bo lahko vse dobro premislil. Če ji po enem letu ne odgovori, ve, da je no-če več in da se ne bosta nikdar več videla.

Bral sem mu z razločnim glasom, poudarjajoč vsako besedo. Ves čas je gledal v tla, in sem mislil, da sploh ne bo rekel nobene besede.

Naposled pa vseeno pravi: - Tako tako piše! Se mi je zdelo, da bo tako. Če bi mi bil pisimo prebral ali ne, sem vedel, kaj je v njem.

- Na, pa prij! - In nali je meni in sebi ter v dušku zvrnil kozarec. - Saj ji boš napisal odgovor!

- Seveda. Kaj naj ji odgovorim?

- Tako napis, da sem pisimo dobil in ga dal tujemu človeku prebrati. Tuj človek tudi piše v mojem imenu. Človek, ki ga nisem prej in ga najbrž ne bom nikdar več videl. Ves, to je zaradi tega, ker bi ne hotela, da bi sosede vedeli njene skrivnosti. Sosede so mi zoprni kakor so nji. In ji piši, da bom zdaj vse skupaj prodal, da sva z agentom že v dogovoru in da ne bom dobil niti polovico toliko, kolikor je vredno. In piši ji, da ne bom več živel v tem kraju, ampak bom pri Pittsburghu k upit majhen dom. Sem si že vse ogledal in je zame primerno. Denarja mi bo še toliko ostalo, da bom do smrti pošteno živel. In še za tistega, ki mi bo na zadnjo uto kozarec vođe podal. In takoj ji piši, da ji ne bo hudo, če se vrne, seveda, če si sama ne bo hudega delala. Se tako zapisi, da ji ne bom nikdar nobene stvar, očitil in tudi meni naj nikar ne pravi, kaj je bilo, in naj piše po angleško na novi naslov, ki ga tukaj prikazam, ni bo že agent raztolnail, kaj in kako.

Začem pisati natančno po njegovih navodih. V izraze sem skušal vtiti tudi njegovo trdost ter jih malo tepe zaokrožiti, da bi trdost ne bila tako opazna in ranljiva. Vedel sem, da je vsaka njegova beseda poštena in da bo že vsaj po svoje dober z ženo.

- Tako, - pravim sled-nji, - zdaj vam bom pa pre-bral, če ste zadovoljni.

In začel sem brati od začetka "Draga moja žena", pa do konca na četrti strani "Te pozdravlja Tvoj ljubeči mož". Opažal sem, kako tenko je vylekel na uho vsako besedo.

S pismom je bil očividno zadovoljen, ker mi je spet nali in me silil pit.

- Samo nekaj boš prebral, - je pripomnil, - tako preč-tal, da se ne bo poznalo.

- Kaj? - se začudim.

- Začetek in konec, - mi hladno pojašni. "Moja ljuba žena" in "Tvoj ljubeči mož", tisto kar prekrizaj.

Nisem mu hotel ugovarjati. - Stoj! - me prime za roko. - Kar pusti, sem se premislil.

Dve solzi sta mu spolzeli po licu, in nikdar ne bom pozabil neznosti, ki jo je žil v svoje zadnje besede:

- Kar pusti tako kot je. Mogoče se bo pa še dobro zdelo, reči!

- Kar pusti tako kot je. Mogoče se bo pa še dobro zdelo, reči!

- Kar pusti tako kot je. Mogoče se bo pa še dobro zdelo, reči!

- Kar pusti tako kot je. Mogoče se bo pa še dobro zdelo, reči!

- Kar pusti tako kot je. Mogoče se bo pa še dobro zdelo, reči!

- Kar pusti tako kot je. Mogoče se bo pa še dobro zdelo, reči!

- Kar pusti tako kot je. Mogoče se bo pa še dobro zdelo, reči!

Dopisov brez podpisov in osebnosti ne objavljamo. Dopisi iz tiskovne število naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Dopisi se nam vedno dobrodošli, ker smajajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

Vesti iz slovenskih naselbin

ZOPET EDEN

Komaj je minul dober mesec, ko nas je zapustil Louis Ruppnik in 19. julija se je že odprl nov grob, v katerem je našel večni počitek in mir nad vse spoštovani in prijubljeni rojak Uchin Firnat.

Ko sem ga pred par meseci obiskal na njegovem domu v So. Norwalk, Conn. moram priznati, da sem ga našel v popolnoma razdrtem zdravju, zato sem tudi poskušal vedno kaj drugega govoriti, kakor pa o boleznih, ker vem, da pogovor o boleznih na bolnika nič kaj dobro ne vpliva.

Ker je za njegovo hišo predež lepa parcela obdelane zemlje in ki je okrog in okrog obdana z vinsko trto, sem mu pripomnil da to je že zadosti dela, predno se vse to obdela.

"Nič kaj posebnega," mi odvrne, "dokler je človek zdrav. Dvajsetkrat sem jo z rokami pre obrnil," mi pravi, "sedaj jo pa ne bom več."

Po teh besedah ga je posilil kašelj in ko se oddahne, mi pravi: "Se ta teden se mora nekaj zgoditi, od samega kašlja ne tako žre, da ni mogoče prestatjati."

Te njegove besede so skoraj poraževalno vplivale name. Spomnil sem se Johana v najlepši moški dobi pred 25 leti, ko smo se še šajali po newyorskkih vogalih. Saj je bil poseben on eden tistih, ki bi mu najmanj prisodil, da je dostopen napadu zahrbitne bolezni.

Ko si pri slovesu stisneta roke, sem mu pripomnil: "Johan, le korajžo, saj bo bolje."

"O, saj jo imam, naj se zgodi kar hoče," mi odvrne.

Po teh njegovih besedah in pogumu sem sklepal, da ni bila oba eno, in sicer, da je življenje samo prevara. Do zadnjega koraka te vodi po potu upanja, dokler te ne privede do konec te poti, ko razočarani in

utrujeni pademo tam, kjer se je počel naš začetek.

Ob takih mislih bi skoraj očitil Stvarniku: "Zakaj si mi odmeril tako kratki čas, saj vendar šele sedaj spoznavam kopto Tvojega stvarstva, in že me kliče k sebi; ne daš mi prilike, da poravnam, ako sem kaj zagrešil, in da začnem življenje z novega po Tvoji volji."

Zdi se mi pa, da moja predznost-sega predaleč. Rodili smo se za to, da umrjemo, in da natavnim potom pripravimo prostor tistim, ki prihajajo za nami; ki bodo stopili ravno na isto pot, po kateri so odhajali njih očetje.

Pokojni Johan je bil mirna in blaga duša. V svojem življenju se je potrudil toliko, da se ga lahko spominjamo samo po dobrem. Prijaja iz njegovine Pimptove družine iz Jars na Gorenjem. Tukaj zapuščena žalujejo soprogo Barbo in veliko obetajčega 16 letnega sina Leona, kakor tudi sina Franka iz prvega zakona.

Za njim tudi žalujejo brat Mike Pirnat in sestri Tessie Kovach in Mary Maček. Posebno Mike in Tessie sta dobro znana vsem rojakom v newyorskimi metropoli kot agilna delavca na kulturnem polju.

V stari domovini bo za Johana žalovalo še več bratov in sester, ko zvedo to fragično novico, posebno pa preko 80 let stara mati, po črje licu bo zopet pritekla materna solza za svojega otroka, ako jo preje ne vniči evropsko peko.

Zel bi, da vsi prizadeti sprejmejo moje iskreno sožalje. Tebi Johan, pa želim, da Tvoji ostanki počivajo v miru, tam kjer ni nečimernosti in sovrvstva, tam kjer je je trenutek časa, ko se smidemo in kjer bomo bratje vsi, Duša Tvojaj naj pa uživa zažuzeno plačilo v večnosti.

Rado Vajpotic.

SLOVENSKI DAN V PENNSYLVANJI

Tretji Ameriško-Slovenski Dan v zapadni Pennsylvaniji be ostal zgodovinski. Slovenki Dan se je rodil pred dvema letoma. Kot je vsem rojakom znano, so temelj Slovenskega Dneva postavili člani več podpornih društev, katera so poslala svoje zastopnike na federacijske seje, na katerih se je zvržela ta akcija tega pomembnega dneva, ter so enoglasno odobrili, da skupna društva določijo čas za konferenco in da se sestanejo vsi izvoljeni zastopniki ter sestavijo načrt in pravila na prvi demokratični podlagi v sirišni ameriške konstitucije, katera nam jamči svobodo govora in časopisja, ne glede na eno ali drugo politično ali versko prepričanje in da v tem oziru po pravih ostanem popolnoma nevtralnimi in pozabljamo na vse prerokanje, strankarstva, in ne glede na to, kdo bo izvoljen v ta odbor. Vsak ima enake pravice biti izvoljen, enako mora tudi delati po pravih brezplačno in nepristransko. Naloga uralnikov je važen princip širjenja znanstva, za lepo slogo in prijateljstvo med vsemi Slovenci in med drugimi narodi, kateri v naših običajev dosedaj še niso poznali.

Torej bratje in sestre ne pozabite na vaš dan "Slovenski Dan" 26. julija v West View parku, kjer boste zopet imeli

priliko srečati vaše znance in prijatelje iz daljnih naseelbin in da skupaj proslavimo naš tretji Slovenski Dan v naši novi domovini in po naših običajih. V današnjih premenbah po duhu časa moramo biti večeli in ponosni, da imamo še to edino svobodo v naši novi domovini ob času, ko naši bratje in sestre grozno trpe v pomanjkanju in tiranstvu v svoji rojstni domovini.

Program Slovenskega Dneva vam bo gotovo ostal v spominu, ne bom ponavljala dopisniške "Pittsburskega Kotička," Ivana Bukovinskega, kateri je včeraj precej minast, se mu pa rajši zahvalim za naklonjenost in pravilen opis Slov. Dneva in v pojasnilu programa, kateri je bil priobčen v "Glasu Naroda" dne 16. julija. Dodatek program je bil pomofona izpuščen. (Amateur hour) bo zvečer ob 7. uri mladinskih igralcev in pevcev, telovadecv, itd. Torej starši otrok, kateri so izurjeni v teh poklicih, se prošjo, da jih pripeljejo s seboj z instrumenti da bodo pokazali javnosti, da se zanimajo in posnemajo kujturni življenj naših pionirjev ter s tem dobijo večnes in naših običajev dosedaj še niso poznali.

Torej bratje in sestre ne pozabite na vaš dan "Slovenski Dan" 26. julija v West View parku, kjer boste zopet imeli

Anna Klun.

OBISK PRI PRIJATELJIH

LITTLETON, Colo. — Tukaj pošiljam \$3, za naročnino. Jako mi je žal, da vam nisem že prej poslala. Vzrok je ta, da nisem bila doma. Sem namreč šla na počitnice v Missouri k moji prijateljici in nekdanji sosedki Mrs. Lena Breagar. Ker je ona tam edina Slovenka me je bila jako vesela. Rekla je, da se bo zopet enkrat po svoje pomenila in nasmejala. Ona je že šla iz Colorada pred 8 leti in jaz sem jo že trikrat obiskala v tem času, akoravno je oddaljena 800 milj.

Sedaj se Ti pa lepo zahvalim, draga Urška, za tako lepo postrežbo. Če boš prišla drugo zimo, Ti ne bo žal.

Sedaj pa moram biti pridna, imam dosti Glas Naroda brati. In kar me največ veseli, bom imela skoro celo povest pred seboj, da ne bo treba čakati cel dan in še 3 dni večsi. Hvala vam, da mi niste lista vsesčili. Sem kar nekam pričakovala. Drugič vam bom prej po-

šla in potem bom šla na počitnice.

Pozdravim vse bralce tega lista, posebno pa po Coloradi. Mrs. Luke Glazar.

ROJAK PONESREČIL

Pri delu s strojem za nalaganje premoga v rovu se je smrtno ponesrečil 24letni Fr. Blatnik iz Carbon-a, Pa. Nesreča je hotela, da se je odtrgala plast premoga in kamna na nesrečnika in ga s tako silo pritisnila ob stroj, da je bil na mestu mrtev. Oče Tony Blatnik, njegov sodelavec je bil navzoč, toda ni mogel sinu preprečiti nesreče.

Zapuščena starice, 2 brata in 3 sestre. — Frank Novak. Greensburg, Pa.

POPRAVEK.

V četrtek prejšnjega tedna je bilo napačno poročano, da je avtomobil povozil Antona Mandela v Chicago, Ill., 11. julija, kajti nesreča se je pripetila 1. julija. — Ured.

PRIMORSKI ROJAK GOVORI SVOJIM BRATOM

Nadaljevanje s 1. strani.

"Našli so se na žalost zopet predvojni in stari državniki na delu, ki hočejo nam tudi sedaj zanikati pravico do našega nacionalnega obstanka. Oni nam očitaajo, da smo mi tisti, ki hočemo nekaj, kar nam ne pripada, in da si lastimo pravice do tujega. Jaz bi hotel postaviti tem gospodom samo eno vprašanje: na kateri strani se boji naš narod, a na kateri italijanski?"

"Stab je izgovor, go-pod Storza, ako pravite, da je italijanski narod potlačen in ne more govoriti, kakor misli. Kako pa je bilo mogoče, da je p nimeroma mali jugoslovanski narod mogel zapoditi svojo vlado, ki ni odgovarjala njegovemu čustvu in prepričanju, ter sprejeti borbo z šeststokrat močnejšim sovražnikom, vedoč, da ga bodo z vseh strani napadli tudi njegovi takozvani dovčerski prijatelji, a da veliki italijanski narod ni v stanju, da se otrese Mussolinijeve tiranije in "blagodetnega" nacističnega prijateljstva. Pa ni samo fašistična Italija, ki je zanikala pravo našim utemeljenim nacionalnim pravicam in zahtevam, ampak te elementarne pravice vsakega naroda je zanikala tudi pred-fašistična Italija, kjer je grof Storza igral prav značilno vlogo. Gotovo, grof Storza je neizprosno in iskren sovražnik fašizma, a Jugoslavija ni je hvaležna za mansikatero prijateljsko gesto. Toda če gledamo naše aspiracije tako z nacionalne, kakor tudi z geografične strani, bo moral tudi on sam priznati, da so besede našega predsednika vlade utemeljeni in pravični izrazi tudi celega našega naroda."

"Kaj je Italija dala Trstu in Reki, da ne govorimo o Zadru, za časa trajanja svojega režima? Ail jih ni ravno s tem, da jih je priključila materiji Italiji — z vso veliko ljubeznivostjo — popolnoma uničila? Vsak ki je prišel v ta mesta, je mogel na svoj oči ugotoviti, da so nekdanji ovetoča pristanišča postala takorekoč gnobnica, kjer je rastle trava po ulicah, kjer sta trgovina in plozba izgubila iz teh nekdanjih živih, trgovskih središč, in ako ste v intimnem razgovoru vprašali tudi nekdanj gorečega Italijana za njegovo mišljenje, vam je odgovoril, da sta bila Trst in Reka pod Italijo popolnoma uničena in žrtvovana na račun Benotk an Geneve. In to pa radi tega, ker ta mesta potrebujejo tako imenovani "binterland", zaledje, ki je naravna življenjska žila za nje. A vse zaledje je nasečeno z našim življenjem in samo Jugoslavija kot prirodno zaledje je bila v možnosti, da oživi in vzdržuje pravilno funkcioniranje teh trgovskih središč."

"Ali bo mogoče grof Storza zanikal, da živi na temu delu preko 600,000 duš našega naroda, ki pod italijansko upravo ni imel ne samo nobenih pravic, ampak katera ga je skušala ta uprava, z vsemi sredstvi uničiti in iztrebiti. Ali ni ravno pred-fašistična Italija odredila meje, ki so bile prava negacija narodnostnega principa, in ni bila ravno ona, ki nam ni hotela nikdar priznati manjšinskih pravic, med tem ko se je Jugoslavija obvezala in dala neznanim italijanskim mansinam vse privilegije narodne

SLOVENSKE PRIREDITVE

V NEDELJO, DNE 3. AVGUSTA, 1941.

PRIPREDI

SLOVENSKI DOM IZ DANUBE, STREETA LITTLE FALLS, N. Y.

Letni PIKNIK

IN SICER NA DRUGEM PROSTORU TAKOZVANEM PYRAMID pri ST. JOHNSVILLE, N. Y. Glavni cesti št. 5.

Omenjeni prostor je velik in je vse pod streho. PRICETEK OB 2 URI POPOLDNE PA DO 12 URE ZVEČER. IGRAL BO ORKESTER IN VSTOPNINA BO SAMO ZA PLESALCE. DRUGI SO PROSTI VSTOPNINE

Na razpolago bo tudi vozilo oz. bus in sicer bo čakal ob 2 uri in pa ob 4 uri pri Slovenskem Domu na Danube St. ter se ustari tudi pri kolodvoru (depot) N. Y. Central Station, tako da se lahko vsak prijelje prav do picneta.

Vabimo ujudno vse Slovence od tujaj in iz okolice, da se kolikor more udeležijo tega izleta. Za dobro postrežbo pa preskrbljeno.

NA SVIDENJE TORAJ 3. AVGUSTA — Frank Masle.

skupine, ki je stela le nekoliko tisoč duš.

"S tem seveda se ni rečeno, da bi ne bilo možno sodelovanje z našim italijanskim sosedom v bodočnosti. Ravno nasprotno. Ako sta dva navezana drug na drugega, to sta ravno naša dva naroda, ki se drug drugega izpolnjujeta. Pro-tora je za tega in onega dovolj in ko pride do iskrenega in pravičnega sodelovanja in medsebojnega razumevanja, bosta jugoslovanski in italijanski narod — ko se hoda ta rešil fašističnega jarma — mogla zgraditi na tem delu Evrope v demokratičnem in svobodnem novem redu ekonomsko in politično organizacijsko strukturo, ki bo ne samo služila našim narodom, ampak tudi razviku in napredku Srednje in Vzhodne Evrope."

"To sem hotel v kratkem poudariti, da boste tudi vi, moji dragi bratje in sestre, vedeli, da se v tej veliki borbi za svobodo in prerojenje celega civiliziranega sveta bije tudi boj za vas in za vašo svobodo in

obstank in da je jugoslovanska vlada tudi za vas govorila, ko si je po-tavila kot onega od svojih glavnih ciljev vstajenje in zedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev."

Z DALJNEGA ZAPADA.

Pred kratkim je v St. Joseph Valley, Wash., umrl star naseeljenec Matevž Tomše. Našli so ga mrtvega v postelji. Več let je bolehal na srčni hibi. Rojen je bil v Sečah pri Radovljici na Gorenjem in v Ameriko je prišel kot 9 letni deček s starši leta 1883.

Zapuščena sedem sinov, štiri hčere in več bratov in sester.

V Enumac'aw, Wash., je umrl za srčno kapjo Anton Gorev starosti 46 let. Dalje je tam umrla Mrs. J. Malnaric, v starosti 76 let in doma od Semiča v Beli Krajinji.

V St. Joseph Valley, Wash. je nadalje u mrl Jakob Swae (Zvon) star 78 let in rojen v Spodnjem Gorju pri Bledu. V za vas in za vašo svobodo in

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

AMERICAN FRATERNAL UNION

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naseelbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki ma je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

Spisi Josip Jurčica

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnar. — Grad Bojine. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvjet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Visnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erasm Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telezja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pakja.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Pona-rejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10

POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRU ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJH ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

GOSPOD IZ KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

50

"A v tem primeru mi ne more delati neprijetnosti," je menil Franc Ferdinand, "saj potujem zaradi zdravja."

"Toda cesarska visokost hočete, da se potovanje uradno označi kot znanstvena odprava," je p rিপণ্ণিল prof.

"Nu da," je pomislil Franc Ferdinand, "to je res, a cesarju lahko povemo resnico. Papa mora takoj zaprositi za avdienco in dobiti dovoljenje."

Drugi dan je bil Farel Ludvik že pri cesarju in mu je predložil prošnjo Franca Ferdinanda. Cesar je rekel, da potovanje ne more dovoliti. Malokdaj da je imel s potovanjem navdvojed prijetne izkušnje. Franc Ferdinand ni učenjak, kaj mu je treba hoditi na znanstvene odprave. Če hoče samo zdraviti svojo bolezen, mu bo pač zadostovalo daljše bivanje v Meranu, kjer ležijo s sijajnim uspehom najhujše sluhče pljučne jetike. In ker je Franc Ferdinand le rahlo obolel, najbrže je za prehladom, bo Meran gotovo pravi zanj.

Karel Ludvik se je s tem odgovorom ves potr vrnil domov. Franc Ferdinand je besnel:

"Ne da mi, da bi odzdravel," je k rícal. "ampak hoče, da otknem! Ker je šel sin po zlu naj poginem tudi jaz, kakopak, do dna mu vidim; ne more me trpeti, misel, da naj bom kdaj njegov naslednik, tu je neznosna!"

Irati so rodbinski svet. Mariji Tereziji se je porodila pametna misel:

"Če bi se hotela cesarica zavzeti za to potovanje," je dejala, "ona lahko iziši dovoljenje, nihče drug ne."

Margareta, ki ji je oila cesarica čestitala na zaroki je hotela neugoma iti k cesarici, se ji zahvaliti za voščilo in sporočiti prošnjo Franca Ferdinanda. Ta načrt so sprejeli in takoj uresničili. Cesarica je donmevala, da je po nedolžnem kriva cesarjevga odpora: njena potovanja v tužino so bila cesarju zmerom nezaželjena in mučna. Obljubila je, da pregovori cesarja. Ako je Franc Ferdinand bolan, mora cesar odobriti vsako pot, ki utegne olajšati odstranitev bolezni.

Nekaj dni za tem so sporočili Francu Ferdinandu, da sme oditi: na pot. Cesar je bil določil, da naj se sredi decembra vkroca na križarstvo "Cesarica Elizabeta."

Cesarica je bila omogočila potovanje. Ladja, ki so jo dalj Francu Ferdinandu na razpolago, je nosila cesaričino ime. Zeprosil je za poslovilno avdienco pri tej ženi, ki jo je sponaj poznal, a se je je rad vsako mero bal. Velika je bila tudi njegova plahost pred cesarjem, toda kadar je govoril ž njuro je imel trdna tla pod nogami; kaj poreče cesar in kaj zaželi, je bilo zmerom ali vsaj pogosto moči slutiti. Cesarica je bila nepreračunljiva. Irtili so, da ni zmerom dobra, da raga nsti nemir in spravlja ljudi v zadrego.

Vendar je bila poslovilna avdienca dejanje vlnudnosti, pri katerem se skoraj ni bilo bati presenečenj.

Franc Ferdinand je rekel cesarici nekaj hvaležnih besed, ki si jih je bil pripravil. Cesarica ga je raztreseno poslušala in skraj nestrpno odgovorila:

"Ustregla sem ti rada volje"

Vrakem trenutku je bila se vedno lepa, čeprav je bila bolhna petinpetdesetletna žena z ostro zarezanimi črtami. Imela je dva obraza: enega, razdejanega od žalosti, boleznij in starosti, in neuničljiv, živčno-otožen obraz mladega dekleta, ki je vsakič nenadoma prekril prvi, resničnejši obraz. Ko si govoril ž njo, se ti je zdelo, kakor da bi nevidna roka zamenjala ta dva obraza. Kar neznan je bilo videti. Franc Ferdinand je upal, da ga kmalu odslovi.

Tedajci se je zasnela: "Res, se neko naročilo imam. Preden kreneš na pot, naj bom pri tebi za zvodnico." (Neuničljivi živčno-otožni dekliški obraz ji je zasijal.)

V zadregi se je namehnil. Njen obraz je postal znova star iz občutaj nekakšno raztreseno resnobo, kakor da ji je opraviti mrzko dolžnost.

S hitrimi besedami je povedala, da so jo naprosili, naj poizve, ali bi se hotel po svoji vrnitvi s potovanja oženiti z neko sorodnico, bavarsko princeso, ki ji je zdaj šestnajst let.

"A katéra je, niti ne povem, prav nič ti ne svetujem," je z nestrpnim glasom mndaljevala. "Ženi naj se človek samo s takšnc, ki jo ljubi, če noče imeti grdih otrok."

Nadvajvoda ni vedel, kaj naj ji odgovori.

"Torej pustiva to," je rekla z istim nestrpnim glasom, kakor prej. Potem se je nasmehnila in prisrčno dejala: "Srečno pot. Vrni se zdrav."

Ko je odhajal, je videl, da ga sočutno spremlja z očmi. Mnogokrat je bil, lslisal da ni usmiljena duša. Mislil si je: "Najbrže mi je smrt zapisana na obrazu." Njen sočutni pogled ga je bolj prestrašil kakor oktruna diagnoza ogleškega zdravnika. Oldahnil se je, ko je sedel v kočiji in je ostal dvor za njim. Cesaričin sočutni pogled ga je preganjal.

"Cesarica je na oko podobna starki," je rekel grofu Wurmbračnu, da bi dal duška svoji največji in tesnobi. Ko je to rekel, je imel slabo vest. Neuničljivi, živčno-otožni dekliški obraz, ki je bil mahoma izpodrinil žalobni obraz stare žene, je sijal pri njim. Zapoznala rdečica ga je polivala, ker se je bal, da se je slabo obnesel pred njo. Prav nič se ni bil postavil. Od ezavost ga je bila pustila na cedilu. Povedal je bi tista dva stavka, ki se jih je bil naučil na pamet, potem je molčal.

"Pripomogla mi je do potovanja, moram ji biti hvaležen," je mislil sam pri sebi. Kljub temu je ugibal in iskal nečesa, kar bi gvorilo zoper njo. Bila je prijateljica Madžarov, cesarja je bila pregovorila, da je sklenil z Ogrsko pogodbo in dal Mažarim pravice, ki so bile odveč. "Zato se bom moral jaz pokoriti, vse to bom moral odpraviti," je mislil Franc Ferdinand. "Vse hudega mi je storila kakor dobrega. Nočem, da ni ne ljudje sočutno gledali. Sočutja ne potrebujem. Po mojem potovanju ne bo treba nikomur več gledati name." Šta je dni in ure do odhoda.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Iz slovenskih nselbin

TURISTIKA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Ze peto leto sem zaposlen v sezoni turistov kot oskrbnik turistovskih koč. Z vsakovrstnimi ljudmi vseh slojev prideš pri tem v dotiko, večinoma z zelo prikupnimi in za nekaterimi ti je v resnici žal, ko se poslovljajo, ker jih v največjih slučajih ne boš videl nikdar več. Pridejo iz vseh držav v Uniji od Atlantika do Pacifika, juga in severa, iz Kanade in celo iz Mehike.

Mene smatrajo večinoma za Šveda. To menda radi moje trde in polomljene angleščine, dokaj stegnene postave, plavalasec dasi dvomljive kakovosti. Na jesen tudi listje po drevju izpreminja svojo barvo. Zelo so presenečeni, ko jim zanikam skandinavsko pokolenje in jim razodenem, da sem Jugoslovian. To uganko mi je rešila neka ženska z izjavo: "Jaz sem vedno mislila in kolikor je meni znano, so Jugosloviani bolj temne polti." Gotovo je pri tem imela v mislih naše bivše brate Hrvate, ki so mnogostevilnejši, bolj širokoustni in večinoma zelo temne polti, dasiravno v novjšem času bobnajo v svet, da so germanskega pokolenja.

Ker sem ravno pri tem, bi se rad dal par nasvetov našim Slovincem, ki gotovo tudi potujejo in morajo včasih prenočevati, bodisi v hotelih ali turistovskih kočah. Radi splošne zaposlenosti letos potuje več ljudi, kot katerikoli prejšnji čas. Radi tega zapozneli potniki, sploh ne morejo najti prenočišča. Dostikrat se mi smilijo potniki, posebno oni z otroci, vsi izmučeni drve od prenočišča do prenočišča, pa ne dobe nikjer prostora in morajo prenočiti v karah ali kar naprej potovati brez počitka. To se ne more smatrati za počitnice, razvedrilo ali "good time".

Največji naval je ob sobotah in ob petkih. Najzaje je dobiti prenočišče ob nedeljah. To je povprečno stanje, pa so tudi izjeme. Zatorej ako ste namenjeni na daljše potovanje, odpotujte v nedeljo in bodite doma v petek ali v soboto. Ako potujete na krajši obisk koncem tedna in nočete biti v nadlego svojim sorodnikom ali prijateljem, preskrbite si prenočišče zgodaj. Ko izbirate prenočišče, imejte pazno oko. So tako zvana "moderna" prenočišča, ki menjajo obiskovalce po dva, trikrat v eni noči, medtem, ko so mogoče priprosti prostori z zmernimi cenami v tem oziru zelo natančni. Seveda je tudi obratno, toda kjer vidite mnogo kar z licenčno ploščo iste države, je sum opravičen, da se gleda samo za denar, pa naj pride od kogarkoli. Upravitelji dostojnih prenočišč so večinoma izkušeni ljudje in takoj vedo, s kom imajo opraviti in se takih obiskovalcev odklanjajo z enostavno izjavo, da je že vse oddano, čeprav imajo mogoče še vse prazno.

V soboto dne 26. t. m. bo privedit tretjega Slov. Dneva v West View parku v Pittsburgh, Pa. To je naša najlepša, najdaljša in najbolj pomembna prireditva v celi Ameriki. Tam se snidejo enkrat v letu stari znanci s svojimi družinami v najboljšem razpoloženju iz vseh krajev zapadne Pennsylvanije in tudi od drugod. V parku servirajo pivo, toda ne vidiš nikakega ploskanja po ramah, pač pa dovolj prisrčnega stiskanja rok, smeh, govore, v obilici kranega slovenskega petja, umetne plese, telovadne predstave Sokolice in park nudi raznolikih drugih zabav za mlade in stare.

Udelčba je bila zadnji dve leti zadostna, toda bi bila lahko večja. Vzrok temu: naše ozkosrčno razpisanje in fanatizem, ki že meji na Hitlerjevo in Stalinovo diktaturo. Oni je komunist (teh je bore malo med nami), ti si socialist, jaz sem že zopet nekaj drugega in radi teh razlik je po našem mnenju naša sveta dolžnost, da nasprotujemo in sovražimo eden drugega. V resnici ne ve ne oni, ne ti, ne jaz, kaj da smo. Vemo le toliko, da bi bilo lahko

Newyorški odmevi

(Nadaljevanje s 2. str.)

preskočiti ali pa ne. To ni važno. Zakaj če Hitler zavzame Moskvo ali Leningrad, se vedno ni zavzel Rusije. Rusija je namreč to: vse naše države, Kanada, Mehika, vsa srednja Amerika in pa še nekaj držav od južne Amerike: to je Rusija. Priti do Moskve, se pravi samo strgljati velikana, ki ne pozna noči v svoji veliki uniji.

Če Hitler nazpostavi vse svoje vojske po Rusiji, tedaj bo prišel komaj po eden na vsakih sto ljudi. To je pa veliko premalo za vsak večji obračun, ki je še v delu. Nič se ne čudim, če píše današnji svetovni list: "The New York Times" žanek, kterega konča: "Stalin in Moskva ni Rusija in po mesec stari neodločljivi bitki se v stoletku krepi vera, da ves nemški napad vtigne prebuditi danes počivajočo zavest slovenskega velikana." To se pravi: Rusija se zaveda, kaj je v igri in bori se z neprimernim junaštvom proti Hitlerju in njegovi armadi. Z vsakim dnem je bolj pripravljena. Človek bi ne bil rad danes v Hitlerjevi koči. Zmaga so, zmage so bile zadnje dve leti. Ampak kaj pomaga, bratje moji, zmaga, če ni tistega, ki bi moralo priti po zmagi: mir. Povsod s je vse drobilo pod njegovo močjo, v Rusiji pa kar noče iti, kakor je on zaznamoval v svoji praksi. Ruska armada se ne drobi, kakor je mislil. Rusko ljudstvo ne igra pete kolone, pač pa pod

žiglje in vnučuje vse, kamor pride Nemece. Rusi se tukaj in tam, a unikajoča se armada je vedno še v novi poziciji. Torej je boj, ki se začinja vedno od kraja. Kar je Hitler stril do danes, je bilo vse s prvim sunkom. V Rusiji poizkusa danes že z drugim, pa kakot vse kaže, bo tak, ko prvi. In to je nekaj groznega, če se pomisli, da bodo v dobrem mesecu začeli pihati mrzli vetrovi po ruskih stegah, vetrovi, ki jih prenese Rus, pa nikdo drugi ne. To je preizkusil že Napoleon in Hitler ni verjel zgodovini, pa je svoj nos vtaknil notri.

V bodočih dneh boste čitali vse sorte vesti, zakaj vojna sreča je ko aprilovo vreme: enkrat sem, enkrat tje. Toda prepričani bodite o enem: čim delj gre Hitler v Rusijo, toliko težje zanj. Zakaj niso samo Rusi ti, ki ga ne marajo. Kolikor je narodov podjarmil, vsi so proti njemu in samo čakajo ugodnega trenutka.

Ugodnega trenutka — ponavljam — katerega se veselim in bojim. Zakaj maščevanje danes kipi v zaprtih sročih. In kadar pride na dan, bo nekaj groznega na svetu. Bojini ee, da bo namiljone Nemecev plačalo s svojim življenje za grehe enega samega človeka. Mi Slovani smo spet pokličani, da rešimo belo pleme in civilizacijo. Bešli jo bomo, toda plačilo za to si vzamemo sami.

mного lepše na svetu, toda ga ni daljnovidca, da bi mogel predvidevati, po kaki formi bi se dosegel najboljši uspeh. Za izboljšanje je potreba normalnih razmer, časa in boljsega razumevanja med narodi kot med posamezniki.

Na tak način se cepimo in omejuvamo drug drugega, razcepljeni in mali med malim narodom. Ravno sedaj je najbolj pomembljiv čas, da bi pozabli na te malenkostne razprtije, ker mi smo sedaj edini, ki moremo in moramo v sedanjem času ohraniti ime in čast slovenskega naroda.

V Pittsburgh Press sem videl da se je v premogovniku smrtno ponesečil mladi rojak Fr. Blatnik, član družine Antona Blatnika iz Greensburga. Skoda mladega in dobrega mladeniča. Ne morem si kaj, da ne bi zopet ponavljal: Čemu z mladino zmanjne, kjer je težko in nevarno delo in nikake bodočnosti in ko se ravno sedaj nadijo vsakovrstne prilike v drugih strokah. Prijateljski družini moje iskreno sožalje.

Bi še kaj sporočal, pa mi čas ne dopušča, ker sem zelo zaposlen in to pišem na račun mojega spanja. Ne vem, če me bo kdo nocoj smatral za Šveda Well, ako bo kaj radovednež, bom rekel, da sem Hrvat. V. P. Oakdale, Pa.

POLETNA OPERA V NEW YORKU.

Vsi, ki ljubijo glasbo, bodo gotovo veselj novice, da bo Metropolitan Civic Grand Opera Co. prirejala poletne opere v Brighton Theatre v Brighton Beach, L. I. Prva opera bo "Cavalleria Rusticana" in "Pagliacci" v nedeljo 27. julija ob 8.30 večer.

Pozneje pridejo opere po naslednji vrsti: Traviata, Trovatore, Rigoletto, Carmen, Lucia di Lammermoor, Faust, Aida. — Opere bo vodil kapelnik O. Sontkovic.

Vodstvo opere daje tudi glasbeno nadarjenim fantom in dekletom priložnost, da se uče petja in če so nadarjeni, bodo imeli p riložnost enkrat postati operni pevci. Vaje so vsak večer od 7. zvečer na 129 W. 72nd St., New York, N. Y.

Preskrbite se za Jutri...

Večina družin nima zemljišč na pokopališču, kadar bi jih rabili in jih morajo drago plačati, kadar pride čas. Boljše pa je imeti zemljišče, ko pride potreba.

Danes imate priliko, da si preskrbite za jutri po ugodni ceni prostor v

Crest Haven Memorial Park

CLIFTON, N. J.

CREST HAVEN MEMORIAL PARK v CLIFTON, N. J., je eden najlepših spominskih parkov; ima ugodno lego, lepo pokrajino.

GROBNICA \$300 Po želji tudi Vaše zasebne družine na obroke.

GROBNICA S STALNO OSKRBO in PROSTOROM ZA GROBOV

Crest Haven Memorial Park

Park Office:

PASSAIC AVE and ALLWOOD RD., CLIFTON, N. J.

ČIKAŠKE NOVICE.

Rojak Louis Volk, iz Chicago, Ill., doma iz Metlike v Beli Krajini, je te dni prišel v časopise. Bilo je tako: Louis je zaposlen v tovarni Western Electric Co. in tam je povedal tovarišem, da ima doma belo vrano, ki ima rdečkaste oči. Tovariši mu niso verjeli in so brili norec iz njega, češ: Fant, ti imaš belo "čikno". To je Volk ujezilo in nekaj dni kasneje je pinesel kletko z belo vrano v tovarno in pozval neverne Tomaze naj si jo ogledajo. Se niso mogli verjeti. Nato jih je Volk odpeljal z vrano vred v zverinjak v Brookfieldu in tam je Karl Plath, kurator oddelka za ptiče svečano konstatiral, da je Volkova vrana (krestiljo je za Bobby) resnično zelo redek specimen bele vrane rdečkastih oči. Tedaj šele so ver-

Rojaki v Detroitu

Naš zastopnik Mr. Louis Plankar, 75 E. Dakotas Ave., Vas bo v kratkem obiskal v svrhu obnovitve naročnine kakor tudi glede pridobitve novih naročnikov za list "G. N." Ako veste za katerega sorojaka ali sorojakinjo, ki bi se zanimali za slovenski časopis, ste naproseni da tozadevno omenite Mr. Plankarju. Mr. Plankar bo istotako sprejemal naročila za knjige, ki jih ima knjigarna "Glas Naroda" na prodaj. — Naproseni ste, da greste Mr. Plankarju, kolikor mogoče na roko. Upravništvo.

Poučni spisi

ANGLÉŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vesnar. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVJANI naj naredo kajlice — "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vse pojavnosti in zakonik za naseljenca. Cena 35c.

DOMAČI ŽIVNOZDRAVNIK, spisal Franjo Durar. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50. Zelo koristna knjiga za vsakega živnozdravca: opisa raznih bolezni in zdravljenje; slika.

GOVEDOREJA. Spisal E. Lavgart. 143 strani. S slikami. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c.

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pavc. S slikami. 168 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva. Cena 50c.

NAJVEČJI SPISOVNIK. — 166 strani. Cena 50c.

NAŠE ŠRODLJIVE ŽIVALI v FODOSI in SESEDI. Spisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. Cena 25c.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 238 strani. Ves... Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbn. umetno in strojno ključavničarstvo ter šolsko vzgojo. Cena \$1.—

ODKRIJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. Pošuden in zanimiv opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 231 str... Priročna knjžica, ki vsebuje vse, kar je pri računu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se boče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 50c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavlil Dr. F. Bradec. — 625 strani. Cena \$1.25

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lankmayer. 168 strani. Cena \$1.—

VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavlil H. Podkrajski. — 437 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York, N. Y.